

L-Ewropa – Xi jmiss? Vjaġġ tul il-Latvja/In Focus (6:52 – 10:00)

Deutsche Welle

Nerħulha fid-direzzjoni tax-Xlokk lejn Daugavpils, fejn hemm l-akbar komunità etnika Russa fil-Latvja. Il-preżenza tagħhom hija r-riżultat ta' kampanji ta' rilokazzjoni Sovjetiċi kbar li seħħew wara t-Tieni Gwerra Dinjija meta Stalin għamel lil-Latvja parti mill-Unjoni Sovjetika. Sirna nafu li l-biċċa l-kbira tar-Russi etniċi li jgħixu hawn illum fil-fatt twieldu hawnhekk. Waqt li l-anzjani għandhom it-tendenza li jittkellmu biss bir-Russu, aktar u aktar żgħażaġħ saru jittkellmu wkoll bil-Latvjan.

Daugavpils tidher ħafna aktar vivaci u vibranti mill-ewwel darba li żorniha aktar minn għaxar snin ilu. Dan hu kif kienu jidhru l-affarijiet fl-2000 – griżi, deprimenti u bla tama ta' xejn! Intervistajna lil Margareta, li tgħallem lit-tfal tal-iskola Russi. Hija temmen bis-sħiħ li għandhom jittkellmu Latvjan tajjeb. Issa nittamaw li, wara aktar minn 10 snin, nergġhu nsibu lilha u nsibu lil Katia wkoll, waħda mill-aqwa studenti tagħha dak iż-żmien.

It-tfittxija tagħna tat il-frott. Margareta issa għandha 43 sena u għadha tgħallem il-Latvjan. İzda minbarra t-tfal issa tgħallem ukoll l-adulti fi skola privata. Bħalissa qed tittestja l-ħiliet tal-istudenti tagħha fit-taħdit. Tgħidilna li, illum, għarfien tajjeb tal-lingwa huwa aktar importanti minn qatt qabel meta wieħed jigi biex isib impjieg. Huwa ferm aktar diffiċli tgħallem studenti ta' età akbar iżda Margareta tgħid li l-maġġoranza tar-Russi etniċi jridu jintegraw.

Hija tgħid ukoll li dawk li diġà ħadu l-inizjattiva li jittgħallmu l-Latvjan integraw ruħhom faċilment fis-socjetà. Wara l-lezzjoni, Margareta tmur tiltaqa' ma' Katia. Għaxar snin ilu, Katia kienet studenta żagħżuġha brillanti. Issa miżżewġa, għandha tifla, u bħalissa qed taħdem fuq il-lawrja tagħha fil-kummerċ. Katia tgħidilna li ma sabitx problemi ta' preġudizzji iżda tinsisti li ħakma tajba tal-lingwa kienet essenzjali. Il-biċċa l-kbira tar-Russi etniċi żgħażaġħ kellhom l-istess esperjenza. Nistaqsuha kif se trabbi lil bintha.

Hija twieġeb li t-tifla se żżomm il-wirt Russu tagħha għaliex in-nanniet ma jafux bil-Latvjan. Dan se jggegħela ma titlaqx ir-Russu iżda Katia tinsisti li bintha titgħallem ukoll il-Latvjan u lingwa barranija oħra.

Izda l-proċess ta' integrazzjoni mhuwiex dejjem bla tfixkil. Xi Latvjani għadhom jaraw il-minoranza Russa bħala problema kbira. Wieħed mill-akbar ostakli huwa dak lingwistiku; xi Russi għadhom sal-lum lanqas lesti jbiddu t-tabelli tat-toroq tagħhom.